

2015. június

SZIGNUM

A Szent István Egyházi Általános Iskola, Gimnázium

és Kollégium havilapja

XI. évfolyam 6. szám

2014/2015: A MEGÚJULÁS ÉVE

**TARTALMASAN TÖLTÖTT, PIHENÉSBEN ÉS
ÉLMÉNYEKBE GAZDAG NYÁRI SZÜNETET KÍVÁNUNK
DOLGOZÓINKNAK, TANULÓINKNAK ÉS CSALÁDJAIKNAK!**

KEDVES DIÁKUNK!

Végre, itt a nyár! Azt kívánjuk Nektek, hogy pihenjétek, aludjátok ki magatokat a szünetben, ha van rá alkalom, utazzatok, lássatok világot, örüljétek a családi együttlétnek!

Sok lehetőség vár... A pihenés nem jelent tétlenséget, segíts otthon a szüleidnek!

Ne feledd, Jézus Krisztus nem megy nyári szünetre, mindig veled van. Gondolj vele és szólj hozzá nap mint nap.

Tanáraid által kért nyári teendőidről se feledkezz meg – megalapozod velük a jövő év jó eredményét.

A tanévkezdéssel kapcsolatos, fontos információkról (tankönyvosztás, tanévnyitó) augusztusban tájékozódhatsz az iskola hirdetőtábláin és a honlapunkon.

- Első tanítási nap: 2015. szeptember 1. (kedd).

Jó pihenést, tartalmas nyarat kívánunk!

A SZIGNUM tantestülete

BALLAG MÁR A VÉN DIÁK...

„Mecélni a legjobb álmot,
Komolyan venni a világot.
Mindig hinni és remélni,
Így érdemes a földön élni.”
(Shakespeare)

A SZIGNUM nyolcadikosainak ballagási ünnepségére 2015. június 14-én, vasárnap került sor.

A 8.a osztály tagjai: Ács Szabolcs, Bács Rebeka, Czákó Edina, Csapó Boglárka, Engedi Richárd Martin, Korcsog Gyöngyi, Markos Emese Katalin, Miklai László Levente, Mikuska Alexandra Magdolna, Moravszki Benedek, Ruttkay -Nedeczky Adrienn, Szelei Gergő, Török Dominik, Turcsányi Vivien, Túri Pál, Vadlövő Regina. Osztályfőnökük: Kulcsár Judit tanárnő

Ezen a ballagási ünnepségen egy különleges búcsúra is sor került. Elballagattuk 9. és 10. évfolyamos diákjainkat is, akiknek szeptembertől más középiskolákban kell folytatniuk tanulmányaikat.

A 9.G osztály tanulói: Balla Zsolt Tamás, Becsei Tünde, Csizmazia Réka, Fábrián Gergő Ábel, Fröhling Bence László, Kőrösi Fanni, Miklai Gergő István, Reisz József, Szabó Molli, Szél Klaudia, Veréb Dániel, Vigh Anasztázia.

Osztályfőnökük: Kispál Csaba tanár úr

A 10. G osztály tagjai: Barna Richárd, Boros Franciska Leonetta, Brutyó Sándor Zoltán, Enyedi Bertalan, Fletan Beatrix, Illés Ádám, Jernei Krisztina, Kis Balázs, Szabó Martin, Tóth Imola. Osztályfőnökük: Magyaros Rita M. Veronika SSND

Isten veletek!

VADASPARKI KIRÁNDULÁS

Május 26-án kirándulni indult az első évfolyam. Idén sok érdekességet olvastunk a körülöttünk élő állatokról, ezért úgy gondoltuk ellátogatunk a Szegedi Vadasparkba, ahol testközelből is megfigyelhettük a mesehős állatokat.

Izgatótan készülődünk a várva-várt napra. Miután kényelmesen elhelyezkedtünk a buszon már indultunk is. Az út gyorsan eltelt, beszélgettünk, játszottunk, nézelődtünk. Amikor megérkeztünk, mindenki kapott egy térképet és elindultunk felfedezni a parkot. A szabadban megreggeliztünk, majd megnéztük a pingvin show-t. Ezután mindkét osztály zoo-pedagógiai foglalkozáson vett részt. Az 1.a osztály érzékszerveit hívta segítségül az állatok megismeréséhez, kígyót simogattak, a természet hangjait fülelték, és bátorságpróbán is részt vettek. Az 1.b osztály a meséből az állatok királyaként ismert orosz lányról tudott meg érdekességeket, teknősök páncélját simogathatták és az óvatos szurikáták életébe nyervehettek bepillantást. Ezután „Panda-burger”-t ebédeltünk és jégkrémeket is ehattunk. Majd megnéztük a többi állatot is, kedvenceink lettek a zsiráfok, a medvék, a fákon ugráló kis majmok és a színes papagájok.

Fáradtan, de sok élménnyel gazdagabban érkezünk haza. Nagyon várjuk a következő kirándulást, reméljük az is ilyen jó lesz.

Az 1.a és 1.b osztály tanulói

OSZTÁLYKIRÁNDULÁS ÓPUSZTASZERRE

Június 9-én a 3.a és a 2.a osztály közös kiránduláson vett részt. Úticélunk Ópusztaszer volt. Először a lovasbemutatót tekintettük meg. A lovasok korhű ruházatban és fegyverzetben vívtak egymással. Ezután az „Őseink hitvilága” c. foglalkozáson vett részt osztályunk, ahol korabeli ékszerek készítésének fortélyait leshettük meg. Ezután következett a „Halász Palkó meséje” című foglalkozás, melynek során a csongrádi halászok és a makói hagymások házaival, tárgyaival, életével ismerkedhettünk meg. Játék keretében választottuk ki Halász Palkót, majd a fiúk énekelve vonultak át a makói hagymásházba jelképes lánykérésre. Természetesen az ópusztaszeri kirándulásból nem maradhatott ki a Feszty-körkép megtekintése sem. Elfáradva, de élményekben gazdagon érkezünk vissza Makóra. *Baróczy Tamás tanár úr*

OSZTÁLYKIRÁNDULÁS 2.B

MÁRTÉLY MÉLYSÉGEIBEN MERÜLNI...

...messzeség, de nem távolságban mérve: egy jó kis kirándulóhely...

...móka, egy kicsit öncélúan, magunknak örömet szerezve...

...munka, agyagfigurákba öntve...

...ménes, helyett egy ló is megteszi a lovagláshoz...

...menza: finom, bőséges, kényelmes...

...művelődés: a helyi kis templom igazi kis ékszerdoboz...

...meteorológia: néha még a nap is süttött...

...Mi: mindennel együtt nagyon jól éreztük magunkat!

-erká-

LÁTOGATÓBAN HONFOGLALÓ ŐSEINKNÉL

Az utolsó tanítási hét keddjén a 2.a osztállyal ellátogattunk az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkba. Először egy lovasbemutatót láthatunk, később betekinthe-tünk a honfoglalás kori ékszerkészítésbe. A „Jelképtárban” őseink hitéletébe nyerhettünk bepillantást.

Ezek után a két osztály szétvált, mi a 3.a-val egy jurtába mentünk be. Ott egy bácsi a jurtáról és az abban való életről mesélt. A jurta mellett találkoztunk a másodikosokkal és a további programokon ismét együtt vettünk részt.

Ebéd után a nap fénypontja, a Feszty-körkép körbejárása következett. Elsőnek egy rövid ismertetést hallottunk a képről, majd a felhangzó zene is segített beleélni magunkat az ezer évvel ezelőtti eseményekbe.

Az osztálypénzből mindenki az általa kiválasztott hűtőmágnest kapta meg. Ezután elsétáltunk a honfoglalás ezer éves évfordulójára épített emlékműhöz, ahol csoportkép is készült. Itt megettük az uzsonnát, majd búcsút intettünk az emlékparknak. Élményekkel gazdagodva térünk haza.

Halmágyi Gábor 3.a

BEVETTE A FŐVÁROST A 4.A OSZTÁLY

Háromnapos osztályki-rándulásunkon Budapesten jártunk. Az utazás után a Hadtörténeti Múzeumba vezetett utunk. Máté nevű hadtörténész tartott előadást nekünk a Végek vitézlő katonáiról. Láttunk sok fegyvert, ágyút. Fel-emelhettük az óriás, lándzsához hasonló fegyvert, 5 m hosszú nyele volt. A Természettudományi Múzeumban a kőzeteket csodáltuk meg, s tetszett a kitömött ősember is. Jártunk a Sziklatemplomban, és a Gellérthegyre menet találtunk 4 óriás csúszdát. Második nap a Parlament volt első úti célunk. Sajnos a koronát tilos volt fotózni. Ajándékba kaptuk, hogy a nem régen megnyílt Parlament Történeti Múzeumba is bevezettek minket. A Hősök terén feladatlapot töltöttünk ki, és a délutánt az Állatkertben töltöttük.

Harmadik napunkon a Nemzeti Színház környékén néztünk szét és játszottunk, amíg ki nem nyitott a Nemzeti Múzeum. Itt Szent István király palástját is megcsodálhattuk. Délután a Csodák Palotájában próbáltunk ki fizikai törvényszerűségeken alapuló érdekes játékokat. Hazafelé a buszon beszélgettünk, bohóckodtunk.

Szabó Ádám, Kovács Bálint 4.a

GYULAI ÉLMÉNYEINK

Május 13-án elmentünk osztálykirándulásra, Gyulára. Először megnéztük a Várat, ahol nagyon sok érdekes dolgot láttunk. Felmásztunk a toronyba és kimentünk a bástyákra, ahol régi kövek voltak, és jó messzire elláttunk. A Vár előtt megnéztük a kacsákat, mindenki etetni akarta őket. A TÁJVÍZHÁZ-ban sok érdekes dolgot hallottunk, a néni elmondta, nagyon kell vigyázni a vízre, mert nagyon értékes. Ott képzeletbeli léghajós utazáson is voltunk. Utána elment az egész osztály fagyizni, óriási adagot kaptunk. Bekukkantottunk a Nádi Boldogasszony templomba. Délután a Gyulavári Kastélyban néztünk szét. Ismertetőt mondtak azokról az állatokról, akik éjjelre befészkelik magukat a városokba. Meghallgattuk minden nyelven a himnuszt. Futkároztunk, bújócskáztunk a parkban. Voltak régi ruhák és bútorok is kiállítva. Nagyon jó buli volt az egész nap, mindenkinek ajánljuk!

Gabnai Virág 4.b

KIRÁNDULTUNK!

Június első napjaiban a nyelvvizsga utáni napon tanulmányi kirándulásra készült az 5. a osztály. Utazásunk egyik célja a Duna-Tisza köze legnagyobb városa Kecskemét volt. Kecskemét központi épületei mindannyiunkat lenyűgöztek. A Nagytemplom, a Barátok temploma, a Cifra palota, a szökőkutakkal díszített főter kellemes hangulatát mutatta a városnak.

A legérdekesebb foglalkozást a Planetáriumban kaptuk ahol egy 3D-s űrutazáson vehettünk részt. A nap legviccesebb helyszínének a Leskowsky Hangszergyűjtemény bizonyult, ahol különféle hangszereket szólaltattak, szólaltattunk meg.

Délután elhagytuk a várost és a kiskunsági pusztaságba vonatoztunk. A petőfiszállási pálos kolostor vendégházának lehettünk egy éjszakás vendégei. Itt aztán megélhettük a szabadság édes érzését. Volt: táborfűz szalonnasütéssel, esti zseblámpás bújócska, éjszakai- hajnali dumcsizás, reggeli torna, Szentmise, kegyhelyismertető, bográcsos ebéd, hosszú-hosszú séta.

Tartalmas két napot tölthettünk együtt, várjuk a következő közös kalandot!
Az 5.a osztály

SZEGEDI OSZTÁLYKIRÁNDULÁSUNK

Az év végéhez közeledve eljött a második kirándulásunk napja. Az úti cél a közeli nagyváros, Szeged volt, ahová a járatos busszal utaztunk.

Először a Pick Szalámi és Paprika Múzeumba mentünk, ahol sok érdekes dologgal ismerkedtünk meg. Láthattuk hogyan készülnek ezek a hungarikumok. Ezután a hajóállomásra vezetett utunk, mert a következő programunk a sétahajózás volt. Egészen a Maros és Tisza torkolatáig élveztük a víz és a táj szépségét a ragyogó időben. A nap egy remek játszótéren folytatódott tovább, ahol olyan játékokkal ismerkedtünk meg, amikkel itthon még nem találkoztunk. Itt sokáig időztünk, mert rendkívül jól éreztük magunkat és sokat nevettünk. Mivel a nap már ekkorra erősen tűzött, mindenki örömmel hűsölt, fagyit ettünk és jégkását kortyolgattunk. Rövid sétával a városnéző kisvonathoz érkezünk, amivel a város főbb nevezetességeit tekintettük meg, a mozdonyvezető idegenvezetésével.

Az idő nagyon gyorsan elrepült; fáradtan, de sok új élménnyel gazdagodva tértünk haza.

Nagy Petra 5.b

A 11.G OSZTÁLY GYOMAENDRÖDI ÉLMÉNYEI

Mint minden kirándulásunkat, az ideit is nagyon várta az osztály, hiszen ez alatt a pár nap alatt nem kell iskolába járnunk és együtt lehetünk. Most mégis más hangulata volt az egésznek, mert együtt találtuk ki a helyet és közösen terveztük meg a programokat is. Az elmúlt években rengeteg helyen jártunk már: hegyet másztunk, barlangtúrán vettünk részt és sok élmény dús kirándulásunk volt. Az idén olyan úti célt választottunk, ahol sok szórakozási lehetőség és víz található: Gyomaendrődre utaztunk. Amikor megérkeztünk, a hely szépsége mindenkit elvarázsolta. Igazi nyári hőmérsékletű napokat fogtunk ki, így mindenki a vízparton töltötte az idejét. Ugrándozással, úszással és napozással telt az első délelőttünk; a nap második felében kipróbáltuk a vízi kalandpályát, amit nagyon élveztünk, este pedig szalonnát süttünk. Másnap kürtöskalácsot készítettünk és kb. 12 km-t kenuztunk a Hármaskörösön, fantasztikus élmény volt. Közös véleményünk, hogy csapatépítő és csodálatos kirándulásunk volt az idei. Bármikor visszamennénk, és csak ajánlani tudom ezt a helyet mindenkinek. Ezúton szeretnénk megköszönni Ági néninek és Péter bácsinak, hogy mindig türelmesek és segítőkészek voltak velünk.

A 11.G osztály tanulói

Makó város arculatát és benne a vallásos lakosság életét döntően alakították jeles katolikus egyházi és világi személyek. Illő nekünk, utódoknak, hogy megemlékezzünk életpéldájukról, tanuljunk tetteikből, műveikből. Ezt a sorozatot az ő tiszteletükre szenteljük.

MAKÓI EGYHÁZI PANTHEON A SZEGÉNYEK ORVOSA, A SZERETET APOSTOLA:

DR. TÓTH ALADÁR (1903–1976)

Dr. Tóth Aladár neve minden makóiban kellemes érzéseket kelt. Valószínűleg nincs olyan ember városunkban, aki ne emlékezne vagy ne hallott volna a fehér köpenyes gyógyítóról, ne tudna karácsonyi szeretetsomagjairól, katolikus hitéről, jötteiről.

Pécsen született, 1903. február 10-én. Apja Tóth József Kálmán biztosító társasági titkár volt. Általános iskolai tanulmányait Kolozsváron végezte el. 1920-ban érettségizett. 1926-ban diplomázott a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1926-1927 között az egyetem bonctani intézetében volt tanársegéd. 1927-1930 között a II. sz. Sebészeti Klinikán műtőnövendék, közben sebész szakképesítést szerzett. 1930-1932 között a gégeklínikán dolgozott. 1931-ben fül-, 1932-ben orr- és gégebetegségekre szakosodott a Germán-féle Fülészeti Klinikán.

1932-ben került Makóra, itt lett fül-orr-gégész szakorvos. Személyében csodálatosan összeforrt a kettős orvoslás hivatása, mert orvos és „pap” volt ő egy személyben. A test és a lélek orvosa volt, egész életét, munkásságát ennek szentelte, minden idejét, hihetetlen energiáját kiterjedt családjára, a betegekre, az elesettekre áldozta. Alapelve és kedvenc mondása: az „ép testben ép lélek”, azaz a lélek harmóniája nélkül nincs egészséges test sem. Ezt a harmóniát a katolikus vallás alapjait képező szeretetben, békességben, lelki megnyugvásban, embertársai megbecsülésében, segítségében találta meg.

1932-1975 között Makó Szent István kórházában fül-orr-gégész főorvos volt. A II. világháborúban hadiorvos, 1944-ben Pest környékén différiát kapott, így egy budai kórházban lábadozott, ahol fogságba esett. 1944. május 20-án szabadult.

Betegei rajongtak érte. A tudásban állandóan képezte magát, és az akkor ismert legmodernebb gyógy módokat alkalmazta. Szerény külseje mögött nagy tudás és nem hivalkodó tudás húzódott meg. Nem csak a fül-orr-gégét gyógyította. A nehezen járó betegek házaát is látogatta, gyógyította őket, sokszor a szegényebbeknek gyógyszerét is saját pénzén kiváltva vitte nekik. Egyszerű kerékpárján járta a várost fáradhatatlanul, segítő szeretettel a szívében.

Szeretete a hitből táplálkozott. Maga is gyakori áldozó volt. A kórházi betegekhez is be-behívta a papokat. Megszerezte a kórházi belépési engedélyt, ami akkor nagy nehézségek árán sem volt könnyen megkapható.

Állandóan képezte magát, többször volt külföldi tanulmányúton, rendszeresen olvasta a hazai és külföldi szakirodalmat, s nem volt olyan hazai tudományos ülés, ahol ne lett volna jelen. Tevékenységét hihetetlen aktivitás, kötelességtudat és keresztényi alázat jellemezte. Szakmai lelkesedésének, nagyságának bizonyítéka, hogy a 60-as évek elején hazánkban az első között kezdte el a mikroszkópos hallásjavító műtéteket, dobhártya- és hallócsont pótlásokat – operációs mikroszkóp nélkül, ezt a drága műszert akkor még nehezen lehetett nyugatról beszerezni. Ma is legendák keringenek arról, hogyan kérte kölcsön a nőgyógyászati vizsgáló mikroszkópot, a kolposzkópot, s hogyan végezte azzal az első modern beavatkozásokat. Az új műtéti eljárásokkal sohasem betegen kísérletezett, azokat előbb más intézetben megtanulta, gyakorolta, szellemes állatkísérleteket végzett, s csak ez után vezette be a műtőben is.

Brillians technikával, precizitással operálta szakmája minden kis- és nagy műtétét a mandulától a fülműtéteken át a nagy gége műtétekig. Polihisztor volt nagy gyakorlattal és még nagyobb tudással. Csodával határos, amit el tudott érni egy kis, városi osztályon az akkori anyagi és technikai lehetőségek mellett.

36 tudományos dolgozata jelent meg magyar és idegen nyelven, számtalan előadást tartott, munkássága kiterjedt a fül-orr-gégészet minden területére. A legújabb ismereteket jó tanítómesterként adta tovább munkatársainak. Szigorú volt önmagához, s megkövetelte munkatársaitól is a lelkiismeretes, pontos munkát, de nem fukarkodott a maga csendes módján a dicsérettel sem.

Dr. Tóth Aladár a nap 24 órájában orvos és a szó legnemezebb értelmében ember volt. A hajnali napsugarak már a kórházban, betegek között találták, s szívesen fogadott bárkit bármikor lakásán levő rendelőjében. Betegeit mindig türelmesen meghallgatta akkor is, ha nem kifejezetten egészségi problémákkal keresték fel, s lelki, testi, családi és egyéb gondjaikkal kapcsolatban tanácsokat adott, amiben tudott, aktívan is segített, testi és lelki vigaszt nyújtott a rászorulóknak, az elesetteknek.

Tóth Aladár sok mindent tett a keresztény értékrend visszaállításáért. Sorra járta azokat a családokat, akik megkeresztelték gyermeküket. Akkor még 90%-ban így történt, és föl hívta a figyelmüket arra, hogy gyermekük a keresztségben Isten gyermeke lett, de ez csak akkor lesz a gyermekük számára és a társadalom számára is jó, ha a hitoktatásban tudatosra lesz. Ezért kérte, járassák gyermeküket a templomi hitoktatásra. Ezeken a családlátogatásokon sokféle fogadtatásban részesült. Feljegyzései tanúsítják, hogy kommunista rendszertől való félelmükben sokszor durván elutasítóak voltak az emberek. Ő azonban az apostoli munkában kitartó maradt, mert olyanok is voltak, akik örültek, és máig őrzik azokat a csokoládépapírokat, amelyben ajándékot kapott gyermekük a főorvos úrtól.

A legnagyobb sikere a karácsonyi ajándékozásnak volt. Már novemberben elkezdte készíteni az ajándéksomagokat. Ezt mindenkinek igénye szerint tette. A csomagba olykor még pálinka is került, mert akiről tudta, hogy kedveli, azzal is megajándékozta. De volt a csomagban az ételmen kívül orvosság, hitoktatási anyag, sőt még játék is. A kész csomagokat azután megcímezve elvitte a lelkipásztorokhoz. Nemcsak a katolikus, de az evangélikus és a református lelkészek is kaptak belőle. A szándéka az volt, ha a lelkipásztor viszi el a családhoz a csomagot, könnyebben következtetnek arra, hogy az Isten ajándéka.

Orvosi hivatásához hűséges volt mindvégig, nyugdíjazása után is. Ha hívták, örömmel ült fel egyetlen járművére, kopott kerékpárjára, s ment segíteni a betegekhez vagy volt munkahelyére, a kórházba helyettesíteni. Halálos betegsége is a kórházi munka utáni kerteszkedés közben érte 1976. február 21-én. Végzetes agyvérzését saját maga diagnosztizálta, s mielőtt elvesztette eszméletét, elbúcsúzott feleségétől és leányától. Sírja a makói Római Katolikus Temetőben található.

Dr. Tóth Aladár generációk orvosa volt. 42 évi folyamatos és lelkiismeretes makói munkájáért, humanizmusáért Makó városa azzal fejezte ki köszönetét, hogy posztumusz díszpolgári címmel tüntette ki, a nagy emberséggel és szociális érzékenységgel megáldott orvost, közéleti személyiséget. A „mindenki Aladár bácsija” életével, hivatástudatával, erkölcsi értékrendjével szinte elérhetetlen magasságokba tette a mércét. Tevékenysége ma is mintául szolgálhat az átlagember és az orvostársadalom számára egyaránt.

Szűcs Tamás tanár úr

A nyolc esztendővel ezelőtt megújult SZIGNUM újság tavalyi és idei évfolyamának lelkes diák-szerzője volt Zádori Bence, aki havonta megörvendeztetette és elgondolkodtatta felnőtt és gyermek olvasóinkat írásaival. Állandó rovataiban, - Különvélemény, Diákirodalom – különleges látás- és érzésmódjába engedte bepillantani közönségét. Olykor varázslatos világba repített bennünket, néha meghökkentett, volt, hogy nevetteget, vagy épp nosztalgiázní hívtak mondatai. Egy biztos: nem hagyott bennünket közömbösnek lenni. Nem félt átadni önmagából számára fontos gondolatokat és biztosítani arról pedagógusait, diáktársait, hogy merjünk, tudjunk egyéniek lenni. Szerkesztőként hálás vagyok Bence lelkesedésért, a sok munkáért és örülök, hogy kis csapatunk tagjaként szemtanúi lehettünk szárnybontogatásának. Búcsúzóul és ajándékképp, Mészáros Ildikó tanárnővel és Horváth János igazgató-helyettesünk édesanyjával állítottuk össze e tanévünk utolsó számában Bence írói oldalát.

Neki és róla szólnak rovataink. (sz.a.)

EPILÓG ZÁDORI BENCE BALLAGÁSA ÜRÜGYÉN

Móttó: „Ilyen az, amikor azt gondolom, képes vagyok magam megértetni a világgal...

... aztán rájövök, hogy még egy párszor fenékbe kell billentenie másoknak.” (Z. B.)

Valamikor egy konferencián Monika nővér azt mondta nekünk: „a jövő formálódik a kezünk között”. Én meg elhittem. Nemcsak az eszemmel, a szívemmel is. Máig komolyan veszem a „találkozásokat”. Lehet, hogy éppen csak összesodor minket a szél, de mégis inkább szeretjük azt hinni, hogy valami magasabb, határozott cél vezérelt ismeretségeinket, barátságainkat. ... Nos, ez alighanem mindegy is.

Egymás társaságában töltünk éveket, megismerjük egymás véleményét a világról; megértünk érveket, tudomásul veszünk döntéseket, azaz egymás kölcsönhatásában élünk... olykor összekoccanó molekulaként, olykor, mint a halak: egy irányba húzva, olykor kisebb-nagyobb távolságot tartva, de mindenképp hatunk egymásra. Mindig így kezdődik. És nagyjából így is ér véget. Néha hat év, máskor kevesebb. Van találkozás és van elengedés. Csak kölcsönbe kapjuk őket – épp úgy, mint a szülők. Ők átlagosan nagyjából 20-25 évre, mi csak ennek töredékére. Jönnek és mennek. Amikor jönnek, kíváncsian figyeljük minden lépésüket: teszteljük, mennyire hajlíthatóak, kitartóak, elkötelezettek – amikor mennek, az viszont fáj. Jön az elengedés. Azzal nyugtatjuk magunkat, hogyha elég erős a kötelék, akkor nem szakad el. Pedig dehogy nem! A köldököznőr is csak addig lényeges, míg funkciója van. Így hát ezért a cím: Epilógus – utószó.

A világ bonyolult, többségünk mégis törekszik a megértésére. Már-már azt hinnénk, ez lehetséges. Pedig értjük és félreértjük egymást. A kommunikáció néha teljes csőd. Tiszta beszéd, világos szavak, mégis hibás a kódolás. A világ megértésének érdekében többségünk az olvasást választja, mégsincs egyetlen ember sem, aki tökéletesen értené. Az irodalom kíváló eszköz arra, hogy legalább szeleteket, döntéshelyzeteket megértsünk. Minden irodalmi mű az élet egy szeletét mutatja be, de mindezt egészként találja. Néha találunk olyan műveket, ami közel jön hozzánk, érezzük, hogy ÉLMÉNYT adott. Bence igazi író-olvasó ember. Öröm volt látni, ahogyan felfedezi magának Németh Lászlót, Örkény groteszk művészetét vagy egy orosz klasszikust: „És van még valami, amit meg szeretnék köszönni: A Mester és Margaritát.”

És van olyan, aki nemcsak olvassa a szépirodalmat, hanem maga is ír. A fent említett regény ihlette egy különleges novelláját, ami igazán megdobogtatta a szívemet. Woland mint vádlott, Behemót mint ügyvéd egy keserű, digitális világról és emberi kapcsolatokról szóló perben... Nem minden az értelem, az érzelmeknek is teret kell engedni. Bence erre nagyon jól ráértett. Az arányokon van a hangsúly itt is, mint a gaszt-

ronómiában. Ízesen, érdekesen, átélhetően ír. Egyszer gúnyos, máskor groteszk elemek hatják át írásait, néha nyers és szóki-mondó. Azonnal képes újraalkotni a világot, beépíteni véleményét, instrukciót. Forrófejű, de erre mentsége a kora. Nem egészséges az, ha valaki nem dédelget világmegváltó terveket 30 éves kor alatt... Szabadon asszociál és (re)konstruál. Kissé groteszk esszéiből én sem értem mindig szavait, utalásait. Talán nem is kell... némelykor elég, ha a kontextus megvan.

Á, a kontextus... az most új: kilépve a Szignum-bura alól, a felnőttég kapuján át, túl pár szépíráson (köztük angol esszén)... mit is kívánhatnék búcsúzóul? Hogy műkedvelőből legyen professzionális, régen úgy hívták: poeta doctus, tudós költő! (Az alaptételt már úgyis tudja Bulgakovtól: „a kéziratok nem égnek el”.) Legyen önálló egyéniség, aki járja a saját útját és vállalja a véleményét akkor is, ha „szembe fúj a szél”! Találkozzon jó emberekkel, és ne feledje, honnan jött: becsülje meg a szignumos éveket és őrizzen meg minket jó emlékezetében! És a legfontosabb: a Jóisten áldását.

Nos, amennyiben igaz, hogy „a jövő formálódik a kezünk között”, ez óriási felelősséggel jár. Sohasem lesz olyan gép, ami kimutatja, mivel és mennyire hatottunk egymásra. Nincs sem π , sem logaritmus, sem exponenciális egyenlet... mégis azt remélem, mondtam olyan szavakat (még ha a mottóban említett fenékbe billentésről van is szó...), amikkel építettem és nem romboltam; amivel hozzátettem és nem elvettem; ami emelt, gazdagított... Ha így van, akkor ezt köszönöm. Most hivatásos mesterekre bízom a tanítványt.

„A könyvet mindig ketten alkotják: az író, aki írta, s az olvasó, aki olvassa. Épp ezért ne is kölcsönözz nekem könyvet. Én nem olvashatom ki belőle azt, amit te. Mert, mit tudom, milyen vegyületet hoz létre könyv és ember? Te nálad ez pezsgő volt. Nálam talán csak limonádé lesz.” (Kosztolányi: Ábécé)

Mészáros Ildikó tanárnő

Diákirodalom

Hegyi Éva: Egy kis darabka kék (1949)

Viharfelhők gomolyognak,
szelek zúgnak, fák zokognak,
oly szürke, bús az ég,
s ím, egy keskeny, csöppnyi résen
kukucsálgat nevetősen
egy kis darabka kék.

Ránevet a síró földre
pajkoskodva, tündökölve,
hogy fölkapag a rét,
lepke röppen száz virágra,
napfény hullik fűre, fára,
és kiderül az ég.

Komor város szűk utcáit,
égbenyúló palotáit
– hol oly kevés a fény –
átragyogja kék szemével,
s vigasztalva pillant széjjel
a gondok tengerén.

S valahányszor tavasz ébred,
csókja nyomán fakad élet
a szürke föld felett,
kizöldül a rét, az árok,
s bájos arcú kék virágok
dugják ki fejüket.

Testvér! ez a hivatásunk:
meg nem törünk, meg nem állunk,
mert hív a messzeség,
mi vagyunk a fény az égen,
viharfelhők tengerében
egy kis darabka kék...

ERDÉLYI KIRÁNDULÁSUNK

Utazásunkra a „Határtalanul” pályázat anyagi támogatásával került sor. A pályázat célja, hogy megismerkedhessünk és baráti kapcsolatokat alakíthassunk ki határon túli magyar diákokkal, miközben megcsodáljuk a táj természeti szépségeit, az ott élő emberek életébe is betekintést nyerve, valamint felfedezzük a vidék növény-és állatvilágát is. Öt napos kirándulásunk fő célpontjának az erdélyi sóvidéket és környékét szemeltük ki.

Június 1-jén, hétfőn reggel 8 órakor keltünk útra, 19 hetedikes diák, valamint kísérő tanáraik, Győrfi Józsefné Mónika, Márkus Andrea, illetve jómagam. Légkondicionált Mercedes buszunk rendkívül kényelmes volt, egy remek sofőr, Boros Zoltán vezetésével.

A határt átlépve folyónktól, a Marostól továbbra sem szakadtunk el, mivel annak völgyében Déva felé vettük az irányt. A közismert balladában is megénekelt vára már kilométerekről feltűnt, hiszen a

tájból szigetként kimagasló 371 méter magas Várhegyre építették. A feljutás miatt azonban nem sokáig fájt a fejünk, hiszen a modern felvonóval mindössze 2 és fél perc alatt máris a középkori romok közé érkezhettünk. A kilátás a városra és a Déli-Kárpátok irányába lélegzet elállító volt.

Nem sokáig időzhettünk, mert indulnunk kellett tovább első pihenőhelyünkre, Nagyenyedre.

Kora este érkezünk meg a Kónya Tibor tiszteletes úr által vezetett Svájci Házba, melyben szállásunk elfoglalása után a tiszteletes úr igazán tartalmas és szemléletes városnézésre invitált bennünket. A jelenleg is méltán híres Kollégium mellett megismerhettük a Jókai által is megírt nagyenyed-i két fűzfa valódi történetét. A városnézés után ki előbb, ki utóbb..., de mély álomba szenderültünk, hogy erőt gyűjtsünk a következő napon ránk váró utazáshoz.

Másnap reggel szinte alig köszöntünk el kedves vendéglátóinktól, máris előttünk tátongott a Tordai-hasadék, melynek meghódítására rövid túrát terveztünk. A Szent László királyunk legendájából ismert, a valóságban évmilliókkal korábban beomlással kialakult mészkő-szurdok igazán látványos élményeket nyújtott friss vizű, óriási kövek között csörgedező patakjával, sziklapárkányon és függő, drótkötél hidakon átvethető útvonalával.

A hegyszorosból visszatérve újra útra keltünk, immár Szovátára a Sóvidék központjába. Kora délután érkezünk meg a Patakmajor kempingbe, melyben külön kis faházikókba költözhettünk mindenki. Ezután a környéket felfedező útra indulunk az egyedülálló vízősszetételű Medve-tóhoz, majd a sós vízben fürdés reményében a Mogyorósi-tóhoz. A strand nyitva tartása azonban nem nekünk kedvezett, így fagyizással, valamint a kemping háromfogásos vacsorájával kárpóoltuk magunkat.

Talán a szerda reggelt vártuk a legnagyobb izgalommal, hiszen ekkor indultunk a közeli községbe, Nyárádremetére, hogy végre megismerkedhessünk az ottani hetedikesekkel, akikkel két napon át közös programokat terveztünk. A kis székely településre már az ott tanító Veress Csaba tanár úrral érkezünk, aki vendégszerető kedvességgel hívott meg iskolájába. A tanulóink által még itthon készített kis ajándékok átadása után egyre jobban oldódott a kezdeti ismerkedési lámpaláz, látszott, hogy a remetei és a makói hetedikes is csak ugyanarról a tőről fakad...!:) Az együttműködésre bizony nagy szükség is volt, hiszen kisvártatva útnak indultunk a környékbeli székelység által Szent-hegyként tisztelt, 1080 m magas Bekecs-tetőre. A faluból indulva a kb. 600 méteres szintkülönbség leküzdése 4 óránkat és megszámlálhatatlan milligrammnyi szénhidrát, zsír és víz tartalékunkat emésztette

fel, de a hegytetőn a kedves szülők által bográcsból tálalt ebédre még éppen idejében érkezünk. Rövid pihenő után felkerestük az I. világháborúban itt hősi halált halt magyar katonák emlékhelyét, ahol közösen énekelve és koszorúzva róttuk le tiszteletünket az önfeláldozó honvédek sírja előtt. Lefelé vezető utunk, ha lehet mondani, még meredekebb volt, hiszen a remetei fiúk közül is ki így, ki meg amúgy ismerte a haza vezető ösvényeket...!:) Az egész napos, 16 km-t felölelő hegyi zarándoklatunk után kempingünkben már senki nem vágyott alátató-dalra...!

Csütörtöki napunk a közös programok jegyében indult. A parajdi sóbányába érkezve ámultan csodáltuk a földalatti világ érdekességeit. A közel 150 méteres mélység nem csak a kánikula elől nyújtott menedéket, de sokkal inkább a légzőszerveinket frissítette fel sós levegőjével. Tovább indulva, a korondi fazekasság remekeiből és a székely népművészet értékeiből nyílt alkalmunk vásárolni, majd Farkaslakára érkezve Tamási Áron sírjánál róttuk le kegyeletünket dalainkkal és koszorúkkal. Szovátára visszaérkezve felkerestük a Szent József gyermekotthont és hetedikeseink csokoládé adományukkal igyekeztek megszépíteni az ott élő gyermekek napjait...!

Nyárádremetén eközben már mindenki a kultúrházban sürgött-forgott és a mi vendégül látásunkra készült! A szülők által készített finom vacsora előtt azonban még következett a kölcsönös tánc fellépés, melyen színpompás kalocsai ruhákba öltözött tanulóink igazán jól ropták! A remeteiek sem maradtak adósak a válasszal: székely táncuk és hangulatos énekük szintén nagy tetszést aratott.

Következett a fiúk foci meccse, melyről inkább csak annyit, hogy a középkorúak számában magasan mi voltunk a jobbak...!:) A nagyon sportszerű vendéglátóink a bulival igyekeztek kárpótolni a mieinket, mely szemmel láthatólag sikerült is, hiszen számos barátság kezdődött el, melyeket a sok-sok facebook-ra feltöltött fotó is bizonyít! Este búcsúznunk kellett, de hamarosan újra találkozunk, hiszen ígéretük szerint július végén magyarországi utuk során egy napot Makón is eltöltenek majd, hogy többek között a fociban is visszavághassunk!:)

Pénteken, elkészönve a Sóvidéktől és Szovátától, hazavezető utunkon Kolozsvár felé vettük az irányt. A városba érkezve Mátyás király oly nevezetes szoboremlékművét, szülőházát, valamint a Szent-Mihály templomot tekintettük meg. Továbbindulva és a Királyhágón átkelve, több mint 1200km-es és 5 napos kirándulásunk után az esti órákban érkezünk haza.

Köszönet ezért a feledhetetlen útért mindazoknak, akik az anyagi forrásait pályázati úton előteremtették, valamint köszönöm Márkus Andreának és Győrfi Józsefné Mónikának a szervezésben és a kirándulás sikeres lebonyolításában nyújtott segítségét!

Győrfi József tanár úr

HATÁRTALANUL! program
Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek
HAT-14-01

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

VELÜNK TÖRTÉNT

PSZICHOFITNESS ÉS SPORTPÁLYA ÁTADÁS VOLT

A 8. SZIGNUM-NAPON

Nyolcadik alkalommal került sor a Szent István Egyházi Általános Iskola és Gimnázium hagyományos SZIGNUM egészség- és sportnapjára. 2015. június 12-én, pénteken adták át a felújított Szent István-téri pályát, melynek új játszótéri elemeit a legkisebbek vették birtokba, míg a nagyobb diákok focimeccsel próbálták ki Makó legmodernebb sportudvarát. Az ünnepélyes átadást vidám pszichofitness délelőtti követte, amelynek meghívott vendége Deák László Attila ultrafutó volt.

A Szent István Egyházi Általános Iskola és Gimnázium diákjai számára nyolc esztendeje, az utolsó tanítási alkalmat az intézmény saját szervezésű, játékos SZIGNUM egészség-, és sportnapja jelenti. A rendezvényt hagyományosan 24 órás foci előzte meg, amelyen egy délutánon és éjszakán keresztül küzdöttek egymással és a fáradtsággal az iskola csapatai. A kitartás és versengés azonban itt nem ért véget; a tanév végét jelentő pénteken számos feladatban teheték próbára képességeiket a diákok, az idén a Pszichofitness témaköréhez kapcsolódóan.

A neves klinikai szakpszichológus, dr. Bagdy Emőke által alkotott kifejezés a lelki egészség témakörét járja körül. A pszichofitness fő elemei, a „kacagi, kocogi, lazíts, érints és segíts” köré csoportosultak a SZIGNUM-nap feladatai: volt stand-up comedy vetítés, ultrafutó előadás, relaxációs tréning, közös süteménysütés és terápiás állatbemutató is.

Az idei rendezvény különlegessége volt, hogy makói városvezetés kezdőprogramként átadta a felújított Szent István-téri játszó- és sportpályát is, amelyet elsőként a kéttannyelvű iskola tanulói vehettek birtokba és itt játszhatták az intézmény hagyományos tanár-diák focimeccsét is a SZIGNUM-osok.

(sza)

A SZIGNUM-nap programjai a TÁMOP-6.1.2.A-14/2-2014-0155 kódjelű „Mozgásprogramok és egészségfejlesztési alprogramok a SZIGNUM általános iskolában” című pályázat és a HATÁRTALANUL! program keretében és támogatásával valósultak meg.

EGÉSZ SZÍVVEL FILMES

Szekeres Sarolta, a SZIGNUM 5.a osztályos tanulója a 4. Ökumenikus Diákképző Szemle „Egész szívvel” kategóriájában különdíjat nyert, „A mi tanyánk” című riportfilmjével. Czibolya Kálmán tanítványának eredménye azért is tekintendő kiemelkedő teljesítménynek, mert alkotását teljes egészében egyedül készítette saját kamerájával. A fiatal filmes tavaly, az iskola fotó-videó táborában kezdett el ismerkedni a szakma fortélyaiival és jelenleg már az Országos Diákképző Szemlére készül. Mestere szerint tehetsége vitathatatlan és külön öröm, hogy az inkább férfiak uralta szakmában képzelettel a jövőjét Saci.

SZÜCS ANDRÁS KÖNYVADOMÁNYA

Újabb 30 tétellel gazdagodott a Könyvkuckó állománya: Szücs András egy Eger térképet, több kötelező olvasmányt, más szépirodalmi műveket és két vicckötetet adományozott a könyvtárnak – mindannyiunk épülésére. A következő Kosztolányi-idézetet ajánlom figyelmünkbe:

„Azok a könyvek, melyek könyvtárak polcain szunnyadnak, még nem készek, vázlatosak, magukban semmi értelmük. Ahhoz, hogy értelmet kapjanak, te kellesz, olvasó. Bármennyire is befejezett remekművek, csak utalások vannak bennük, célzások, ákom-bákomok, melyek pusztán egy másik lélekben ébrednek életre. A könyvet mindig ketten alkotják: az író, aki írta, s az olvasó, aki olvassa.” (Kosztolányi Dezső: Ábécé)

Mészáros Ildikó tanárnő

IRÁNY TAIZÉ!

2015 márciusában zárandokutat hirdettünk meg 9-12. évfolyamban tanuló tanítványaink számára, a franciaországi Taizébe. Az utazás kedvezményeiben azok a tanulók részesülhettek, akik kiemelkedően teljesítettek a következő területeken: közösségi szolgálat, hitéleti tevékenység (liturgiában, meghirdetett imádságokon való részvétel) hittan órákon, idegen nyelvrókon kapott szorgalmi feladat elvégzése. Szeretném közzé tenni azoknak a tanulóknak a nevét, akik 2015. július 31-augusztus 10-ig részt vehetnek a taizéi testvérek által vezetett egy hetes ifjúsági találkozón: Kovács Norbert, Nyerges Nikolett, Reisz Piroska elbállagott tanítványaink, Veréb Dániel, Fábíán Gergő, Reisz József, Fröhling Bence, Miklai Gergő, Szabó Molli 9.G osztályos tanulók. Tárgyi jutalomban részesülnek: Fletan Beatrix 10. G, Túri Dzsénifer és Benke Alexa 11.G osztályos tanulók. A zárandokoknak szép készüléket kívánok és hálásan köszönöm az anyagi támogatást, amellyel segítették a fiatalok eljutását Taizébe.

M. Veronika

Tavaszi papírgyűjtés

A korábbi évekhez hasonlóan, az idén is sor került tavaszi papírgyűjtő akciónkra, amely ezúttal is igen sikeresnek bizonyult. A három napos kezdeményezés alatt összesen 6782 kg papír gyűlt össze, melynek bevételét részben az osztályok kapják meg, részben pedig közösségi célokra fordítja őket az iskola. Az alábbi eredmények születtek a versengésben: alsó tagozatban I. 4. b 582 kg, II. 3. a 574 kg, III. 1.b 451 kg. Felső tagozat: I. 5.b 1986 kg, II. 6.b 543 kg, III. 8.a 244 kg. Gimnázium: I. 11.G 365 kg. A legtöbb papírt gyűjtötte: Szilágyi Dominik (5.b) 638 kg és Mészáros Zsóka (5.b) 487 kg; több család érkezett 200 kg-ot meghaladó rakománnyal, köszönet érte.

KINÖTTÉK AZ ALSÓ TAGOZATOT AZ ELSŐ KÉTTANNYELVŰ OSZTÁLYAINK

A SZIGNUM négy esztendővel ezelőtt, 2011 szeptemberében indította - a városban és a makói kistérségben egyedülálló módon - általános iskolájában a magyar-angol kéttannyelvű osztályait. Az elsős fecskék mostanra az alsó tagozatot fejezik be, és szeptembertől felsős diákként folytatják tovább tanulmányaikat és bővítik angol nyelvi ismereteiket.

Az alsós éveim

Már három éve járok a SZIGNUM-ba. Elsőben egy másik suliba jártam, de ott nem volt jó. Itt nagyon jók a tanárok, nagyon kedvesek velünk, főleg Ica néni és Fidelis nővér. Rengeteg sok barátom van, a legjobb barátom Dzenifer. Szeretek vele lenni, sokat játszunk együtt. Azért is szeretem ezt az iskolát, mert jó programokat szerveznek. Én már sok atlétika versenyen voltam, és sok dicséretet szoktam kapni, mert sok úszóversenyre járok. Már lettem országos 6. is. Ezen az utolsó héten is jó programok lesznek. Megyünk szerdán a lovardába, csütörtökön a Kalandparkba, pénteken SZIGNUM nap lesz. Ez egy szuper sulis.

Siket Enikő 4.b

A négy évem a SZIGNUM-ban

Négy éve a SZIGNUM-ba járok. Az első osztály nagyon jó volt, mert sokat játszottunk és laptopoztunk. Akkor ismertük meg a hitet, a tanulást, és az együttműködést. Másodikban tanultuk a szorzást és az osztást. Barátokat szereztem, és sok -sok tudományt. Harmadikban írtuk meg az első nyelvvizsgát. Szerintem mindenki jól teljesített, magához képest. Nagyon sok dolgozatot írtunk, de megérte. Minden év végén valahova elmentünk, pl. a Maros partra. Amikor csak tudtunk kinn voltunk a játszín. Kedvencem volt a palincs, mert sokat beszélgettem ott Lizával, Virággal, Fannival és Bogival. Hiányozni fognak a tanítók. Negyedikben volt a második nyelvvizsgánk. Száz százalékos lett. Ennek nagyon örültem. Ez volt az én négy évem.

Kabát Goldina 4.b

A könyvtári kaland

A múlt csütörtökön részt vettünk a Városi Könyvtár által szervezett Könyves akadályversenyen. Először a Gyermekkönyvtárba mentünk. Ott ki kellett rakni egy puzzle-t, azután megoldani egy szöveges feladatot. Volt még állomás a Hagymaház és a Hagymatikum előtt. Ott szövegből kellett kikeresni a válaszokat. Az volt nagyon jó, hogy elmentünk fagyizni is. Aztán elmentünk a múzeumba. Ott egy rovásírással írott mondatot kellett lefordítani. Volt még állomás a nyomda előtt is. Indultunk az eredményhirdetésre. Sajnos sokat kellett várni. Sajnos csak 4. helyezettek lettünk, de nem baj! Ott láttam sok barátom, ők is részt vettek. Jó nyereséget kaptunk, érdekesek voltak a feladatok. Szerintem egy jó nap volt!

Tamás Gálos 4.b

Lovardában

A Könyves akadályversenyen nyertünk egy belépőt a Makói Lovas Egyesület lovardájába. Szerda reggel először lovagoltunk Vikin és Ladyn. Mindenki többször is sorra került. Ezután Horváth Zoli bácsival lovas kocsikáztunk két csoportban. Az első csapat út közben látott egy vadnyulat szaladni. A kocsizás közben harsányan énekeltek. Sáríka hozott sárgarépat, ezzel etették a lovakat. Gilinger Alíz megmutatta nekünk sorban a lovakat. Mindenkinek lett egy kedvenc lova. A végén felmáztunk a szénára, a fiúk fociztak, a lányok akadályt ugrottak, gyaloggalloppoztak. Nagyon jól éreztük magunkat. Örülünk, hogy ez lett a nyereségünk.

Dávid Fanni 4.b

Egy remek délután

Június 4-én a Siketek és Nagyot-hallók Országos Szövetségének Makói csoportjánál voltunk gyermeknapon. Már nagyon vártak minket. Először mi énekeltek egyet, majd egy bűvész tartott nekünk bemutatót bűvész trükkökből. A siket bohóc nagyon kedves volt. Azután játékos verseny következett. Nagyon jó volt, mert mindig a gyerekek nyertek a versenyekben. A SINOSZ-ban sok kedves embert ismertem meg. A siketek nagyon jó emberek. A kapott édességekért nagyon hálás vagyok, rengeteg süteményt megettünk. A lufikkal nagyon jól eljátszottunk és haza is vihattuk őket. Nagyon jó döntés volt, hogy elmentünk. Köszönjük, hogy minket hívtak meg. A bűvész trükköket nagyon jónak tartottam és otthon tanultam még trükköket. A barátaimmal nagyon jól szórakoztam, jó hírekkel mentem haza. Nagyon jól éreztem magam a Sinosz-ban. Köszönöm a programot!

Gilinger György 4.b

SVENT IVÁN HAVA - NYÁRELŐ HAVA

Június 24. Szent Iván napja

Szent Iván a nyári napforduló ünnepe. Ezen a napon szertartások tüzeket gyújtottak. A tűz tisztító, gonoszűző erejébe vetett hit az alapja a Szent Iván-napi tűzugrásnak is.

Június 29. Péter-Pál napja

Magyar nyelvterületen úgy tartották, ha a búza töve ezen a napon megszakad, kezdődhet az aratás. Ezen a napon tartották a legény - és mesteravatást is. És végül: június nem utolsósorban a tanév végét is jelenti, azaz elkezdődik a nyári VAKÁCIÓ!

Barócziné Jantos Éva tanárnő

SZIGNUM fotó és filmtábor június 22-26-ig
információ és jelentkezés: +36-30/9383105

FÜRKÉSZ rovatba - válogatta az IDB -
JÚNIUS HÓNAP SZTÁRJA:

Chris O'Donnell: amerikai színész

Chris O'Donnell 1970. június 26-án született meg az Illinoisbeli Winnetkában, hetedik gyermekként. Vallásos családban nevelkedett, katolikus iskolába járt. Az Illinois-i egyetem marketing szakán végzett 1988-ban.

O'Donnell már 13 évesen reklámokban szerepelt, később a filmekből kezdve meghódította a sorozatokat is, úgymint a Két pasi meg egy kicsi vagy a Grace klinika. Többek között ő az 1990-es évek Robinja a Batman filmekből, valamint olyan nagy színészek mellett csillogtathatta meg a tudását, mint Al Pacino vagy Michael Keaton. Jelenleg egy NCIS ügynököt alakít, az NCIS spin-offjában, az NCIS: Los Angelesben.

Érdekességek: Japánról

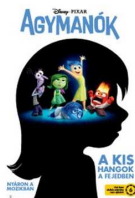
1. A vonatok átlagos késése Japánban 7 másodperc évente. Nagyra becsülik az emberek idejét és másodpercre pontosak.
2. A gyerekek az iskolában minden étkezés után megmossák a fogukat.
3. A takarítókat Japánban „egészségmérnököknek” nevezik, havi 1,3- 2,2 millió forint között keresnek, illetve írásbeli és szóbeli vizsgán is részt kell venniük.
4. Étkezéskor fő szempont az egység és a harmónia megteremtése. Fontos szerepet kap a megjelenés, ugyanis az étkezés számukra a látvánnyal kezdődik. A feltálatl ételnek meg kell felelnie a napszaknak, évszaknak, sőt néha még a hét napjától is függ, hogy mi kerül a tálkába, és milyen szín- és formakompozícióban. Nem mindegy az sem, hogy az adott étel, milyen anyagú, színű és formájú tálkában kerül az asztalra.
5. Japán az év bármely részében gyönyörű, ám a legszínesebb időszak a tavaszi cseresznyevirágzás ünnepe. Ilyenkor a virágzó cseresznyefák színe és illata végigrepül Japánon, igazi mesevilággá változtatva a felkelő nap országát. Március végétől május elejéig nyílnak a cseresznyefák.
6. A sakura, azaz a cseresznye virág Japán nemzeti jelképe és számos képzőművészeti, zenei és irodalmi művet megihletett már a történelem során.

Gyere velünk moziba!

Filmajánló: **Agymanók** – amerikai animációs film

Vannak érzelmek, amiket mindenki ismer: öröm, félelem, düh, undor, szomorúság, de még senki sem látott... Ők az Agymanók! Idén nyáron azonban megismerkedhetsz a fejedben lévő kis hangokkal, egy kislány elméjén belüli érzelmek szemszögéből.

Felnőni nem egyszerű feladat, sokszor göröngyös utakat kell megjárunk és ez alól Riley sem kivétel, akit mint minden kamaszt, az érzelmei irányítanak: Öröm, szomorúság, félelem és düh mind együtt jár.

Riley egy vidám és gondtalan kislány, akinek az élete hirtelen nagy fordulatot vesz, amikor vidékről San Francisco városába kell költöznie édesapja új állása miatt. Ez az a pillanat, amikor a kislány elméjében élő érzelmek között is zűrzavar támad, annak ellenére, hogy fő és legfontosabb érzelme Öröm, igyekszik pozitívan irányítani a dolgokat. Hol együttműködnek, hol pedig folyamatos vitában állnak egymással annak érdeké-

ben, hogy Riley elfogadja új környezetét, az új iskolát és barátokra leljen.

Az Oscar díjas Pete Docter új, animációs Agymanók (InsideOut) című filmjében, az egyik legszokatlanabb helyre visz minket, mégpedig egyenesen az emberi agy belsejébe. A történet egy kislány elméjében játszódik, akit az érzelmei irányítanak mindennapi élete során. A film a Pixar Stúdió immár tizenötödik alkotása, melyet a Walt Disney Pictures forgalmaz.

KEDVENC VÁROSUNK: SZEGED

Megyei jogú város, Magyarország harmadik legnépesebb városa, a Dél-Alföld legnagyobb városa, Csongrád megye és a Szegedi járás székhelye a Tisza és a Maros találkozásánál. Terület: 280,84 km² Népsűrűség: 161 921 fő

CÍMER:

Álló, késsel és arannyal hasított reneszánsz pajzs. Jobb oldali, kék mezejében két jobb haránt ezüst pólya helyezkedik el. A bal oldali arany mezőben kiterjesztett szárnyú, balra néző, fegyverzett fekete félsas karmában aranyos jogart tart. A pajzs felső élén zárt rostélyú, szembe néző, ezüst harci sisak található, nyakában arany szalagon arany medallion. A sisakon nyitott, ötágú (három levél között két gyöngy) rubinokkal és zafírokkal díszített, arany leveleskorona van, a sisakdísz zöld talajon álló, jobbra lépő ezüst bárány.

ÜNNEPEK:

Szegedi Szabadtéri Játékok

Szegedi Borfesztivál

Szegedi Ifjúsági Napok – SZIN

Szegedi Halászlé Fesztivál

AMIT ÉRDEMES MEGLÁTOGATNI SZEGEDEN:

Szegedi Vadaspark

Szegedi Dóm

Kárász utca

TUDTAD?

Szeged a szobrok városa: Szeged a városszerkezet kialakításában, a paloták építésében, a terek kiképzésében is Párizs és Budapest példáját követte. Az uralkodói pár (Erzsébet királyné és Ferenc József) leginkább a köztéri szobrokat hiányolta épülő-szépülő városainkból, és az első köztéri műalkotásokat ők ajándékozták a fővárosnak. Szeged szoborállításban sem akart lemaradni Budapest mögött. Ez a magyarázata annak, hogy a Budapestnél kisebb területű városban lépten-nyomon szobrokba ütközik az ember a gyönyörű tereken.

Pl.: Szobor az aranycsapatnak

ÍZVILÁG: szegedi halászlé

Intézményünk a „Mozgásprogramok és egészségfejlesztési alprogramok a SZIGNUM általános iskolában” című pályázat megvalósítója. A TÁMOP-6.1.2.A-14/2-2014-0155 kódjelű projekt által számos, az egészségtudatos életmódot és rendszeres testmozgást népszerűsítő program szervezésére kaptunk lehetőséget. A nyolc nagyobb témakörrel hetenkénti foglalkozásokon keresztül ismerkednek meg a résztvevő diákok. Ezúttal kertészkedni fogunk.

Kertészcsapatunk december elején alakult azokból az ötödik osztályos diákokból, akik a főzőszakkörre járnak. Pályázat keretében lehetőségünk nyílt arra, hogy megtermelhessük magunknak mindazt, amit szeretnénk megfőzni és megenni.

Először is kertet kellett keresnünk. A makói Szent Erzsébet Ház mögötti területre esett a választásunk, amely legalább hat-nyolc éve műveletlenül pihent. Nehéz munkával tettük ültetésre alkalmassá a leendő konyhakertünk helyét. A gyerekek érdeklődve figyelték, hogy a szántást végző traktor hogyan forgatja le a húszcentis füvet és gáz a föld alá. Utána a tél elvégezte a maga munkáját, majd jött a tavaszi beművelés. Megnéztük, hogy milyen egy rotátor, mindenki megfoghatta, kipróbálhatta. A madárijesztő készítés viccesre sikerült. Négy ötletesen megalkotott labdafejű, pólóba öltöztetett karótestű „kerti rém” tartja távol többek között a magokat kiszedő, vetésben kárt okozó galambok mellett a szomszéd portáról át-átszökő kacsákat azóta is.

Megvásároltuk a vetőburgonyát, ládába raktuk csírázni, és beszereztük a többi vetőmagot is: piros retket, céklát, borsót, spenótot, zöldbabot, vöröshagymát, csemegekukoricát, dinnyét és sütőtököt, valamint cukkinit és fehér főzínivaló tököt is. Mindegyiket a maga idejében elvetettük, meglocsoltuk, és a tavasz végére megtanultunk helyesen kapálni is. Hosszú heteken át csak locsoltunk, kapáltunk, locsoltunk, kapáltunk...

Jött az első betakarítás, szedtünk kettő láda gyönyörű piros retket, és két óriási zsák spenótot. Amit nem használt fel a főzőszakkör, azt szétszortottuk, mindenki vihetett belőle haza, hogy a szülők is láthassák gyermekeik munkájának gyümölcsét. Közben ültettünk paprika- és paradicsompalántát, illetve zellert is. A kertművelő program a tanév végén hivatalosan lezárult, közben mindenki megszerette a locsolást, jó hangulatban teltek a betakarítások, a fiúk nagy örömmel és büszkén húzták át az iskolába a terményekkel megpakolt kétkerekű kiskocsit.

A főzőszakkör foglalkozásai ugyan befejeződtek a tanév lezárásával, de a megmaradt növények továbbra is szépen fejlődnek, és ápolást igényelnek. Terveink szerint, amint beérik a lilahagyma, összejövünk egy nyári szalonasütésre is. Várja a betakarítást hamarosan a zöldbab, a krumpli, a cukkini és a mézédese csemegekukorica is. Nyár vége felé, illetve ősszel pedig a késői sárgadinnye, a zöldpaprika, a paradicsom és a sütőtök fog jókedvre hangolni minden diákot az új tanév kezdetén.

Jó lesz majd visszagondolni arra is, hogyan jutottunk el egy év alatt a gazos értéktelen kertetől a terményekben gazdag, szemet gyönyörködtető, igényesen megművelt konyhakertig.

Veréb Sándor foglalkozás vezető

KERÉKPÁROS TÁBOR

**A SZIGNUM Kerékpáros Baráti Köre 2015. július 20-ától 24-éig
nyári tábort szervez Mohács illetve Szabadka környékére.**

A tervezett program:

- **Július 20. hétfő:** Makóról indulás háromnegyed 8-kor: Szegedre kerékpárral, onnan vonattal megyünk Bácsbokodig. Dél-Bács-Kiskun megyén keresztül, majd a mohácsi kompon át, a városon keresztül bicajozunk Sátorhelyre. Szállás: tábor a faluban (ágyneműt kapunk).

Egész napra elegendő enniivaló szükséges! Kb. 80 km

- **Július 21. kedd:** Kerékpáros kirándulás a Villányi-hegységbe. Harkány, Siklós nevezetességei. Este meleg vacsora a sátorhelyi szálláson. Kb. 80 km

- **Július 22. szerda:** A Mohácsi Történelmi Emlékpark megtekintése. Kerékpárral a Duna holtágainál Horvátországban: a vízparton, gátakon vezető festői utak végigjárása. Este meleg vacsora a sátorhelyi szálláson. Kb. 80 km

- **Július 23. csütörtök:** A kerékpáros hazaút első napja: este a szerbiai Szabadka megtekintése.

Hálózásakos ingyenszállás a tompai iskolában. Kb. 100 km

- **Július 24. péntek:** A délelőtti a gyönyörű Palicson töltjük (parkok, állatkert, csónakázás...). Onnan Magyarországon és a tiszaszigeti határátkelőn keresztül este 8 óra körül érünk Makóra. **Kb. 100 km**

SZÜKSÉGES FELSZERELÉS: Személyi igazolvány vagy útleve, diákigazolvány, TAJ-kártya, hálózásak, vízhatlan, sportos öltözet, sapka, fürdőruha, fényvisszaverő mellény és megbízható kerékpár. Ajánlott a fejtető sisak! Költség: max. 3-4 ezer Ft (fakultatív belépők, reggelire és ebédre történő bevásárlás). Célszerű kevés eurót vagy dínárt is hozni.

KÖZÖS KÖLTSÉGEK (indulásig fizetendő): A 3 éjszakai szállás, 1 reggeli, 2 vacsora, belépők, a vonat és kompdíja mintegy **10 000 Ft**.

Jelentkezés 3000 Ft befizetésével az igazgatói vagy a gazdasági irodában; iskolai kerékpár ekkor igényelhető!

KÍSÉRŐK: Horváth János (30-356 4409), Majoros Márton (20-334 5092), Mészáros Ildikó (20-823 3615)

Lesz orvosi felügyelet a kísérő gépkocsiban. Kerékpárjavító eszközökről a kísérők (is) gondoskodnak.

NEM SZERETI A FUTÁST, DE TELJESÍTETTE A SPARTATHLONT - DEÁK LÁSZLÓ ATTILA ULTRAFUTÓ TARTOTT ELŐADÁST A SZIGNUM-NAPON -

Deák László Attila 42 éves ultrafutó. 5 évvel ezelőtt kezdett el ezzel a sporttal foglalkozni. Saját bevallása szerint – meglepő módon – nem szereti a futást, a teljesítmény és az érte járó elismerés jelenti számára a motivációt. Saját példájával azt szeretné bebizonyítani, hogy kitartással és szorgalommal bármit el lehet érni.

- Azt hinné az ember, ha valaki már 12 órás, 100 km-es, kétszer 48 órás versenyeket teljesített, háromszor körbefutotta a Balatont és megcsinálta a legnagyobb kihívást jelentő Spartathlont, akkor az az illető imád futni...

- Idén eddig 568,402 km van a lábamban, mégis azt kell mondjam, nem szeretek futni. Rengeteg időmet vesz el a ráhangolódás, edzésként olykor maratonokat végzek; a komoly felkészülés napi 6-8-10 órát jelent, célkitűzéstől függően. Közben persze a munkahelyen dolgozni kell, a felszereléseket előteremteni, mert ez a sport komoly összegeket igényel. Mégis, futok szorgalmasan, mert nekem ez kihívást jelent. Ezt tartom a legkeményebb, elérhető célnak a magam számára. Öt évvel ezelőtt elhatároztam, hogy legyőzöm a maratoni távot és utána egész életemben ezzel fogok dicsekedni. Közben rájöttem, hogy még nagyobb próbát jelentene az ultramaraton, hát elindultam ott is és komoly sikereim születtek. Az a jó a futásban, hogy bármikor el lehet kezdeni; én 2010 januárjában vágtam bele és kilenc hónap múlva már teljesítettem a maratont Budapesten egész jó eredménnyel, majd rögtön utána 60 km-t és 75 km-t futottam. Ezután jött az Ultrabalaton; 2011-ben a 32 órás szintidős 212 km-t tettem meg.

- Mit jelent ultrásnak lenni?

- A „sima” maraton 42 km 195 m-t jelent, aki ennél többet fut, ultramaratonistának számít. A klasszikus távok itt az 50 és 100 km-es távok, ezekből világ- és európa bajnokságokat is rendeznek. Van 6, 12, 24, 48 és 72 órás versenyek, ahol a cél az, hogy ezeken az időközön belül minél többet fusson az induló, a maga által választott pihenők mellett. A hat- és tíznapos kihívásokon is a lényeg ugyanaz; a minél nagyobb teljesítmény. Ezeket a megmérettetéseket általában betonos pályákon rendezik, én magamat is betonfutónak tartom. Nagy tévedés ezzel kapcsolatban, hogy ez a műfaj tönkreteszi az ízületeket. Ha megfelelő cipőt, súlyunkhoz és testalkatunkhoz illő távokat és sebességet választunk, betartjuk a fokozatosságot, akkor nem történhet baj.

- Tavaly óta „spártai hős” vagy!

- A betonfutóknál a csúcst a Spárta-Athén távolság teljesítése jelenti; a Spartathlon 246 km-et tavaly lefutottam 35 óra 46 perc 23 mp alatt. Ezt úgy kell elképzelni, hogy vannak kizárási pontok, amihez ha nem ér oda a futó, akkor kizárják a versenyből. Egyébként a pihenőhelyeken annyit időzik az induló, amennyit gondol, mindenki magának osztja be az idejét, a lényeg, hogy 36 órán belül célba kell érni. Ez egy nagyon kemény küzdelem, van, aki energiaszelét fogyaszt, én természetes ételeket szoktam. 6 kg-ot fogytam, kevés szilárd táplálékot ettem és 20 liter folyadékot ittam meg a verseny alatt. Bár utána egy ideig robotszerű mozgásom volt és nem bírtam étkezni, de összességében óriási élmény volt a sikeres célbaérés. 200 km-nél fel akartam adni a versenyt, de az edzőmtől kapott szerencsekavics segített és az, hogy sokat gondoltam a családomra, támogatóimra.

- A csúcsra értél, vannak-e még új kihívások?

- Idén a nagyatádi Ironman váltóban félmaratont futok, augusztusban a Deseda ultramaraton 252 km-es versenyében indulok el. Sajnos az idei Spartathlonra nem sorsoltak be, de már készülök a világkupa hat napos megmérettetésére. Szeretnék korosztályos magyar csúccsal 676 km fölé menni. Továbbra is maradok a futásnál, de elhatároztam, hogy beszerzek egy kerékpárt, amivel a keringési rendszeremet tudom fejleszteni. Egyszer ki szeretném a tíznapos futóversenyt is próbálni, de azt csak külföldön szerveznek. A példámmal pedig azt szeretném mutatni másoknak, hogy kitartással és szorgalommal bármit elérhet az ember.

Sz.A.

Forrás: Facebook

ANGOL NYELVI TÁBOR

Angol nyelvi tábort szervezünk alsó tagozatos gyermekek részére, igény szerint akár több turnusban is. A választható időpontok: június 29 (h) – július 3 (p); július 6 (h) – július 10 (p); július 13 (h) – július 17 (p); július 20 (h) – július 24 (p); július 27 (h) – július 31 (p)

Egy-egy turnus minimum 8 fő jelentkezése esetén indul és 12 főnél többet egy turnusban nem tudunk fogadni. A tábor önköltséges, ára egy hétre 10 000 Ft. Az ár tartalmazza: hétfőtől péntekig, 9 és 16 óra között a gyermekek felügyeletét az iskolában, magas színvonalú egyúttal szórakoztató angol nyelvi oktatást, a tábor lebonyolításához szükséges eszközöket és minden délután egy kis uzsonnát. Az ár nem tartalmazza az ebédet, amely a gazdasági irodában rendelhető és fizethető ki, de otthonról is lehet hozni.

A tábor tematikáját a gyerekek maguk is formálhatják. Igény szerint szervezünk **mesés, dalos, játékos** vagy **országismereti** tábort, természetesen mindezeket angol nyelven, a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével. Jelentkezni lehet a jelentkezési lap leadásával és 5000 Ft előleg befizetésével Csapóné Mátó Mónika tanárnőnél.

HÍREK

Jól vették negyedikes diákjaink a Könyves Akadályversenyt

A makói gyermekkönyvtár a 86. Ünnepi Könyvhét alkalmából Könyves Akadályversenyt rendezett a makói általános iskolák 4. osztályos tanulói számára. A megmérettetésen a SZIGNUM 4.b osztályos csapata stílusosan a 4. helyen végzett. Gratulálunk a diákoknak és felkészítőjüknek, Vargáné Nagyfalusi Ilona tanítónőnek.

Táncsikerek

Az Országos Látványtánc Bajnokság debreceni versenyén 2015. május 9-én Bende Flóra (7.a) a Junior trió tagjaként I. helyezést ért el, a Mini nagy formációban Kelemen Emma és Andruskó Lilla (1.b) szintén a dobogó legfelső fokára állhattak. Gratulálunk a Broadway Dance Egyesület tagjainak!

A budapesti, 24. Országos Gyermekek Táncművészeti Fesztiválán Gabnai Virág (4.b) ezüst minősítést kapott, a szolnoki 5. Táncművészeti és Koreográfus Versenyen és a makói, 2. Broadway Kupán arany minősítést szerzett. Gratulálunk a szép eredményekhez!

A medencéből jelentjük

A 2015. május 22-24.-én, Egerben szervezett Gyermekek, Ifjúsági és Felnőtt Országos Úszóbajnokságon Varga Réka (6.b) 1500 m és 400 m felszíni számokban 3. lett, Novák Csongor (4.a) 50 m gyorson 4., 50 m delfinben 4., 100 m gyorson 5., 100 m delfinben 4., 200 m gyorson 5., 400 m gyorson 4. helyen végzett. Siket Enikő (4.b) 4x50 m pillélen és 4x100 m delfinben egyaránt bronzérmes lett. Dobó Annamária (4.a) 4x50 m pillangóban és a 4x100 m-es delfinváltóban a dobogó 3. fokára állhatott fel. A szép eredményekhez gratulálunk a Makói Úszó Klub versenyzőinek!

Az Országos Uszonyos Úszó Diákolimpia gyöngyösi versenyében, június 7-én az alábbi eredmények születtek. Varga Réka (6.b) 50 m felszíni III. hely, 100 m felszíni II. hely. Fülöp Bulcsú (2.b) 50 m és 100 m uszonyos gyorsan ezüstérem. Székelyhidi Apor (3.a): 50 m, 100 m és 200 m uszonyos gyors III. hely, 50 m pillangó IV. hely. Szépen helytálltak: Dobó Annamária (4.a), Dobó Dániel (2.b) és Siket Enikő (4.b), akik V-X. helyen végeztek, illetve Túri Edina (5.b), aki az V. és VI. helyet szerezte meg. Gratulálunk!

Magán Zeneiskolás kiváló eredmények

A Pancsovában (Szerbia) rendezett Nemzetközi Rézfúvós Versenyen, 2015. május 17-én Szekeres Hunor (6.a) kürt I. helyet, Fábián Gergő (9.g) pedig a tuba kiemelt I. helyet szerezte meg. Gratulálunk!

Az Istók Margit Megyei Zongoraversenyen, május 20-án Nándori Mária (3.a) és Számel Jázmin (5.a) bronzminősítést szereztek. Nagy Endréné tanárnőnek és tanítványainak gratulálunk!

A temesvári Nemzetközi Euroregionális Fúvószenei Versenyen, május 21-én Csikótáné Erdei Eleonóra tanítványa, Csapó Boglárka (8.a) az I. helyen végzett. Gratulálunk!

Ügyes majorettesek

A június 6-án, Ruzsán rendezett Majorette Versenyen a cadet pompon mini formáció: Pipicz Hajnalka (4.a), Igaz Réka, Forgács Regina és Gregor Lilla (4.a) kiemelt arany minősítést szereztek. A junior bot mini formáció: Balogi Panna, Mityók Flóra (6.a) és Szabó Brigitta ugyancsak kiemelt arany minősítéssel végeztek. Mityók Flóra (6.a) junior pompon szólóban a dobogó legfelső fokára állhatott; a junior pompon duó tagjai: Balogi Panna és Mityók Flóra ezüst érmes helyen végeztek. Szabó Brigitta (5.b) junior bot szólója bronzminősítést kapott. Gratulálunk a szép sikerekhez a Makói Majorette Egyesület tagjainak!

Kiváló focisták

A Bózsik-program csapatmeccseinek heti versengésében mindig dobogós helyezéseket érnek el focistáink: Szabó Bálint, Tamás Gálos, Péli Hunor, Gilinger György, Márton Barnabás és Zsótér Kristóf (4.b). Kitartásukhoz és sikereikhez gratulálunk, további sikeres versenyzést kívánunk!

Rajztehetségek

Június 19-én, a tanévzárán kerülnek kihirdetésre a legtehetségesebb rajzosaink nevei és a legjobbnak járó Aranyceruza-díjat is itt osztja ki Brzózka Marek tanár úr. Továbbá az ünnepség keretében átadják a februárban meghirdetett Lengyel-magyar rajzpályázat eredményét is.

Kiadja a Szent István
Egyházi Általános Iskola,
Gimnázium és Kollégium,
Makó, Szent István tér 14 - 16.
Telefon:
06 - 62/213-052
e-mail: szignum@szignum.hu
web: www.szignum.hu
Felelős kiadó:
Szűcs Péter
Szerkesztő:
Szabó Anita
Fotó: Majoros Márton
Piros Dorka, Mészáros Ildikó
Tördelés: Hudák Szabolcs
Korrektúra: Horváth János